1. По прошествии двух лет фараону снилось: вот, он стоит у реки;
УПО: І сталося по закінченні двох літ часу, і сниться фараонові, ось він стоїть над Річкою.
KJV: And it came to pass at the end of two full years, that Pharaoh dreamed: and, behold, he stood by the river.

2. и вот, вышли из реки семь коров, хороших видом и тучных плотью, и паслись в тростнике;
УПО: І ось виходять із Річки семеро корів гарного вигляду й ситого тіла, і паслися на лузі.
KJV: And, behold, there came up out of the river seven well favored kine and fatfleshed; and they fed in a meadow.

3. но вот, после них вышли из реки семь коров других, худых видом и тощих плотью, и стали подле тех коров, на берегу реки;
УПО: А ось виходять із Річки за ними семеро корів інших, бридкі виглядом і худі тілом. І вони стали при тих коровах на березі Річки.
KJV: And, behold, seven other kine came up after them out of the river, ill favored and leanfleshed; and stood by the other kine upon the brink of the river.

4. и съели коровы худые видом и тощие плотью семь коров хороших видом и тучных. И проснулся фараон,
УПО: І корови бридкі виглядом і худі тілом поз'їдали сім корів гарних виглядом і ситих. І прокинувся фараон.
KJV: And the ill favored and leanfleshed kine did eat up the seven well favored and fat kine. So Pharaoh awoke.

5. и заснул опять, и снилось ему в другой раз: вот, на одном стебле поднялось семь колосьев тучных и хороших;
УПО: І знову заснув він. І снилося йому вдруге, аж ось сходять на однім стеблі семеро колосків здорових та добрих.
KJV: And he slept and dreamed the second time: and, behold, seven ears of corn came up upon one stalk, rank and good.

6. но вот, после них выросло семь колосьев тощих и иссушенных восточным ветром;

УПО: А ось виростає за ними семеро колосків тонких та спалених східнім вітром.
KJV: And, behold, seven thin ears and blasted with the east wind sprung up after them.

7. и пожрали тощие колосья семь колосьев тучных и полных. И проснулся фараон и [понял, что] это сон.
УПО: І проковтнули ті тонкі колоски сім колосків здорових та повних. І прокинувся фараон, а то був сон.
KJV: And the seven thin ears devoured the seven rank and full ears. And Pharaoh awoke, and, behold, it was a dream.

8. Утром смутился дух его, и послал он, и призвал всех волхвов Египта и всех мудрецов его, и рассказал им фараон сон свой; но не было никого, кто бы истолковал его фараону.
УПО: І сталося рано, і занепокоївся дух його. І послав він, і поскликав усіх ворожбитів Єгипту та всіх мудреців його. І фараон розповів їм свій сон, та ніхто не міг відгадати їх фараонові.
KJV: And it came to pass in the morning that his spirit was troubled; and he sent and called for all the magicians of Egypt, and all the wise men thereof: and Pharaoh told them his dream; but there was none that could interpret them unto Pharaoh.

9. И стал говорить главный виночерпий фараону и сказал: грехи мои вспоминаю я ныне;
УПО: І говорив начальник чашників з фараоном, кажучи: Я сьогодні згадую гріхи свої.
KJV: Then spake the chief butler unto Pharaoh, saying, I do remember my faults this day:

10. фараон прогневался на рабов своих и отдал меня и главного хлебодара под стражу в дом начальника телохранителей;
УПО: Розгнівався був фараон на рабів своїх, і вмістив мене під варту дому начальника царської сторожі, мене й начальника пекарів.
KJV: Pharaoh was wroth with his servants, and put me in ward in the captain of the guard's house, both me and the chief baker:

11. и снился нам сон в одну ночь, мне и ему, каждому снился сон особенного значения;
УПО: І однієї ночі снився нам сон, мені та йому, кожному снився сон за своїм значенням.
KJV: And we dreamed a dream in one night, I and he; we dreamed each man according to the interpretation of his dream.

12. там же был с нами молодой Еврей, раб начальника телохранителей; мы рассказали ему сны наши, и он истолковал нам каждому соответственно с его сновидением;
УПО: А там з нами був єврейський юнак, раб начальника царської сторожі. І ми розповіли йому, а він відгадав нам наші сни, кожному за сном його відгадав.
KJV: And there was there with us a young man, an Hebrew, servant to the captain of the guard; and we told him, and he interpreted to us our dreams; to each man according to his dream he did interpret.

13. и как он истолковал нам, так и сбылось: я возвращен на место мое, а тот повешен.
УПО: І сталося, як він відгадав нам, так і трапилося: мене ти вернув на становище моє, а того повісив.
KJV: And it came to pass, as he interpreted to us, so it was; me he restored unto mine office, and him he hanged.

14. И послал фараон и позвал Иосифа. И поспешно вывели его из темницы. Он остригся и переменил одежду свою и пришел к фараону.
УПО: І послав фараон, і покликав Йосипа, і його сквапно вивели з в'язниці. І оголився, і змінив одежу свою, і він прибув до фараона.
KJV: Then Pharaoh sent and called Joseph, and they brought him hastily out of the dungeon: and he shaved himself, and changed his raiment, and came in unto Pharaoh.

15. Фараон сказал Иосифу: мне снился сон, и нет никого, кто бы истолковал его, а о тебе я слышал, что ты умеешь толковать сны.
УПО: І промовив фараон до Йосипа: Снився мені сон, та нема, хто б відгадав його. А я чув про тебе таке: ти вислухуєш сон, щоб відгадати його.
KJV: And Pharaoh said unto Joseph, I have dreamed a dream, and there is none that can interpret it: and I have heard say of thee, that thou canst understand a dream to interpret it.

16. И отвечал Иосиф фараону, говоря: это не мое; Бог даст ответ во благо фараону.
УПО: А Йосип сказав до фараона, говорячи: Не я, Бог дасть у відповідь мир фараонові.
KJV: And Joseph answered Pharaoh, saying, It is not in me: God shall give Pharaoh an answer of peace.

17. И сказал фараон Иосифу: мне снилось: вот, стою я на берегу реки;
УПО: І сказав фараон до Йосипа: Бачив я в сні своїм ось я стою на березі Річки.
KJV: And Pharaoh said unto Joseph, In my dream, behold, I stood upon the bank of the river:

18. и вот, вышли из реки семь коров тучных плотью и хороших видом и паслись в тростнике;
УПО: І ось виходять із Річки семеро корів ситих тілом і гарних виглядом. І вони паслися на лузі.
KJV: And, behold, there came up out of the river seven kine, fatfleshed and well favored; and they fed in a meadow:

19. но вот, после них вышли семь коров других, худых, очень дурных видом и тощих плотью: я не видывал во всей земле Египетской таких худых, как они;
УПО: А ось виходять за ними семеро корів інші, бідні та дуже бридкі виглядом і худі тілом. Таких бридких, як вони, я не бачив у всьому краї єгипетському.
KJV: And, behold, seven other kine came up after them, poor and very ill favored and leanfleshed, such as I never saw in all the land of Egypt for badness:

20. и съели тощие и худые коровы прежних семь коров тучных;
УПО: І корови худі та бридкі поз'їдали сім корів перших ситих.
KJV: And the lean and the ill favored kine did eat up the first seven fat kine:

21. и вошли [тучные] в утробу их, но не приметно было, что они вошли в утробу их: они были так же худы видом, как и сначала. И я проснулся.
УПО: І ввійшли вони до черева їхнього, та не було знати, що ввійшли вони до черева їхнього, і вигляд їх був лихий, як на початку. І я прокинувся.
KJV: And when they had eaten them up, it could not be known that they had eaten them; but they were still ill favored, as at the beginning. So I awoke.

22. [Потом] снилось мне: вот, на одном стебле поднялись семь колосьев полных и хороших;
УПО: І побачив я в сні своїм знов, аж ось сходять на однім стеблі семеро колосків повних та добрих.
KJV: And I saw in my dream, and, behold, seven ears came up in one stalk, full and good:

23. но вот, после них выросло семь колосьев тонких, тощих и иссушенных восточным ветром;
УПО: А ось виростає за ними семеро колосків худих, тонких, спалених східнім вітром.
KJV: And, behold, seven ears, withered, thin, and blasted with the east wind, sprung up after them:

24. и пожрали тощие колосья семь колосьев хороших. Я рассказал это волхвам, но никто не изъяснил мне.
УПО: І проковтнули ті тонкі колоски сім колосків добрих. І розповів я те ворожбитам, та не було, хто б мені роз'яснив.
KJV: And the thin ears devoured the seven good ears: and I told this unto the magicians; but there was none that could declare it to me.

25. И сказал Иосиф фараону: сон фараонов один: что Бог сделает, то Он возвестил фараону.
УПО: І сказав Йосип до фараона: Сон фараонів один він. Що Бог робить, те Він звістив фараонові.
KJV: And Joseph said unto Pharaoh, The dream of Pharaoh is one: God hath showed Pharaoh what he is about to do.

26. Семь коров хороших, это семь лет; и семь колосьев хороших, это семь лет: сон один;
УПО: Семеро корів добрих то сім літ, і семеро колосків добрих сім літ вони. А сон один він.
KJV: The seven good kine are seven years; and the seven good ears are seven years: the dream is one.

27. и семь коров тощих и худых, вышедших после тех, это семь лет, также и семь колосьев тощих и иссушенных восточным ветром, это семь лет голода.
УПО: А сім корів худих і бридких, що вийшли за ними, сім літ вони, і сім колосків порожніх і спалених східнім вітром то будуть сім літ голодних.
KJV: And the seven thin and ill favored kine that came up after them are seven years; and the seven empty ears blasted with the east wind shall be seven years of famine.

28. Вот почему сказал я фараону: что Бог сделает, то Он показал фараону.
УПО: Оце та річ, що я сказав був фараонові: Що Бог робить, те Він показав фараонові.
KJV: This is the thing which I have spoken unto Pharaoh: What God is about to do he showeth unto Pharaoh.

29. Вот, наступает семь лет великого изобилия во всей земле Египетской;
УПО: Ось приходять сім літ, великий достаток у всім краї єгипетськім.
KJV: Behold, there come seven years of great plenty throughout all the land of Egypt:

30. после них настанут семь лет голода, и забудется все то изобилие в земле Египетской, и истощит голод землю,
УПО: А по них настануть сім літ голодних, і буде забутий увесь той достаток в єгипетській землі, і голод винищить край.
KJV: And there shall arise after them seven years of famine; and all the plenty shall be forgotten in the land of Egypt; and the famine shall consume the land;

31. и неприметно будет прежнее изобилие на земле, по причине голода, который последует, ибо он будет очень тяжел.
УПО: І не буде видно того достатку в краї через той голод, що настане потім, бо він буде дуже тяжкий.
KJV: And the plenty shall not be known in the land by reason of that famine following; for it shall be very grievous.

32. А что сон повторился фараону дважды, [это значит], что сие истинно слово Божие, и что вскоре Бог исполнит сие.
УПО: А що сон повторився фараонові двічі, це значить, що справа ця постановлена від Бога, і Бог незабаром виконає її.
KJV: And for that the dream was doubled unto Pharaoh twice; it is because the thing is established by God, and God will shortly bring it to pass.

33. И ныне да усмотрит фараон мужа разумного и мудрого и да поставит его над землею Египетскою.
УПО: А тепер нехай фараон наздрить чоловіка розумного й мудрого, і нехай поставить його над єгипетською землею.
KJV: Now therefore let Pharaoh look out a man discreet and wise, and set him over the land of Egypt.

34. Да повелит фараон поставить над землею надзирателей и собирать в семь лет изобилия пятую часть с земли Египетской;
УПО: Нехай учинить фараон, і нехай призначить урядників над краєм, і нехай за сім літ достатку збирає п'ятину врожаю єгипетської землі.
KJV: Let Pharaoh do this, and let him appoint officers over the land, and take up the fifth part of the land of Egypt in the seven plenteous years.

35. пусть они берут всякий хлеб этих наступающих хороших годов и соберут в городах

хлеб под ведение фараона в пищу, и пусть берегут;
УПО: І нехай вони позбирають усю їжу тих добрих років, що приходять, і нехай вони позбирають збіжжя під руку фараонову, на їжу по містах, і нехай бережуть.
KJV: And let them gather all the food of those good years that come, and lay up corn under the hand of Pharaoh, and let them keep food in the cities.

36. и будет сия пища в запас для земли на семь лет голода, которые будут в земле Египетской, дабы земля не погибла от голода.
УПО: І буде та їжа на запас для краю на сім літ голодних, що настануть в єгипетській землі, і край не буде знищений голодом.
KJV: And that food shall be for store to the land against the seven years of famine, which shall be in the land of Egypt; that the land perish not through the famine.

37. Сие понравилось фараону и всем слугам его.
УПО: І була ця річ добра в очах фараона та в очах усіх його рабів.
KJV: And the thing was good in the eyes of Pharaoh, and in the eyes of all his servants.

38. И сказал фараон слугам своим: найдем ли мы такого, как он, человека, в котором был бы Дух Божий?
УПО: І сказав фараон своїм рабам: Чи знайдеться чоловік, як оцей, що Дух Божий у нім?
KJV: And Pharaoh said unto his servants, Can we find such a one as this is, a man in whom the Spirit of God is?

39. И сказал фараон Иосифу: так как Бог открыл тебе все сие, то нет столь разумного и мудрого, как ты;
УПО: І сказав фараон Йосипові: Що Бог відкрив тобі це все, то немає такого розумного й мудрого, як ти.
KJV: And Pharaoh said unto Joseph, Forasmuch as God hath showed thee all this, there is none so discreet and wise as thou art:

40. ты будешь над домом моим, и твоего слова держаться будет весь народ мой; только престолом я буду больше тебя.
УПО: Ти будеш над домом моїм, а слів твоїх уст буде слухатися ввесь народ мій. Тільки троном я буду вищий від тебе.
KJV: Thou shalt be over my house, and according unto thy word shall all my people be ruled: only in the throne will I be greater than thou.

41. И сказал фараон Иосифу: вот, я поставляю тебя над всею землею Египетскою.
УПО: І сказав фараон Йосипові: Дивись, я поставив тебе над усім краєм єгипетським.
KJV: And Pharaoh said unto Joseph, See, I have set thee over all the land of Egypt.

42. И снял фараон перстень свой с руки своей и надел его на руку Иосифа; одел его в виссонные одежды, возложил золотую цепь на шею ему;
УПО: І зняв фараон персня свого з своєї руки, та й дав його на руку Йосипову, і зодягнув його в одежу віссонну, а на шию йому повісив золотого ланцюга.
KJV: And Pharaoh took off his ring from his hand, and put it upon Joseph's hand, and arrayed him in vestures of fine linen, and put a gold chain about his neck;

43. велел везти его на второй из своих колесниц и провозглашать пред ним: преклоняйтесь! И поставил его над всею землею Египетскою.
УПО: І зробив, що він їздив його другим повозом, і кричали перед обличчям його: Кланяйтеся! І поставив його над усім єгипетським краєм.
KJV: And he made him to ride in the second chariot which he had; and they cried before him, Bow the knee: and he made him ruler over all the land of Egypt.

44. И сказал фараон Иосифу: я фараон; без тебя никто не двинет ни руки своей, ни ноги своей во всей земле Египетской.
УПО: І сказав фараон Йосипові: Я фараон, а без тебе ніхто не підійме своєї руки та своєї ноги в усім краї єгипетськім.
KJV: And Pharaoh said unto Joseph, I am Pharaoh, and without thee shall no man lift up his hand or foot in all the land of Egypt.

45. И нарек фараон Иосифу имя: Цафнаф-панеах, и дал ему в жену Асенефу, дочь Потифера, жреца Илиопольского. И пошел Иосиф по земле Египетской.
УПО: І назвав фараон ім'я Йосипові: Цофнат-Панеах, і дав йому за жінку Оснату, дочку Поті-Фера, жерця Ону. І Йосип піднявся над єгипетським краєм.
KJV: And Pharaoh called Joseph's name Zaphnathpaaneah; and he gave him to wife Asenath the daughter of Potipherah priest of On. And Joseph went out over all the land of Egypt.

46. Иосифу было тридцать лет от рождения, когда он предстал пред лице фараона, царя Египетского. И вышел Иосиф от лица фараонова и прошел по всей земле Египетской.
УПО: А Йосип був віку тридцяти літ, коли він став перед лицем фараона, царя

єгипетського. І пішов Йосип від лиця фараонового, і перейшов через увесь єгипетський край.
KJV: And Joseph was thirty years old when he stood before Pharaoh king of Egypt. And Joseph went out from the presence of Pharaoh, and went throughout all the land of Egypt.

47. Земля же в семь лет изобилия приносила [из зерна] по горсти.
УПО: А земля в сім літ достатку родила на повні жмені.
KJV: And in the seven plenteous years the earth brought forth by handfuls.

48. И собрал он всякий хлеб семи лет, которые были [плодородны] в земле Египетской, и положил хлеб в городах; в [каждом] городе положил хлеб полей, окружающих его.
УПО: І зібрав він усю їжу семи літ, що була в єгипетській країні, і вмістив їжу по містах: їжу поля міста, що навколо нього, вмістив у ньому.
KJV: And he gathered up all the food of the seven years, which were in the land of Egypt, and laid up the food in the cities: the food of the field, which was round about every city, laid he up in the same.

49. И скопил Иосиф хлеба весьма много, как песку морского, так что перестал и считать, ибо не стало счета.
УПО: І зібрав Йосип збіжжя дуже багато, як морський пісок, аж перестав рахувати, бо не було вже числа.
KJV: And Joseph gathered corn as the sand of the sea, very much, until he left numbering; for it was without number.

50. До наступления годов голода, у Иосифа родились два сына, которых родила ему Асенефа, дочь Потифера, жреца Илиопольского.
УПО: А Йосипові, поки прийшов рік голодний, уродилися два сини, що вродила йому Осната, дочка Поті-Фера, жерця Ону.
KJV: And unto Joseph were born two sons before the years of famine came, which Asenath the daughter of Potipherah priest of On bare unto him.

51. И нарек Иосиф имя первенцу: Манассия, потому что [говорил он] Бог дал мне забыть все несчастья мои и весь дом отца моего.
УПО: І назвав Йосип ім'я первородному: Манасія, бо Бог зробив мені, що я забув усе своє терпіння та ввесь дім мого батька.
KJV: And Joseph called the name of the firstborn Manasseh: For God, said he, hath made me

forget all my toil, and all my father's house.

52. А другому нарек имя: Ефрем, потому что [говорил он] Бог сделал меня плодовитым в земле страдания моего.
УПО: А йменння другому назвав: Єфрем, бо розмножив мене Бог у краї недолі моєї.
KJV: And the name of the second called he Ephraim: For God hath caused me to be fruitful in the land of my affliction.

53. И прошли семь лет изобилия, которое было в земле Египетской,
УПО: І скінчилися сім літ достатку, що були в єгипетськім краї.
KJV: And the seven years of plenteousness, that was in the land of Egypt, were ended.

54. и наступили семь лет голода, как сказал Иосиф. И был голод во всех землях, а во всей земле Египетской был хлеб.
УПО: І зачали наступати сім літ голодні, як сказав був Йосип. І був голод по всіх краях, а в усім єгипетськім краї був хліб.
KJV: And the seven years of dearth began to come, according as Joseph had said: and the dearth was in all lands; but in all the land of Egypt there was bread.

55. Но когда и вся земля Египетская начала терпеть голод, то народ начал вопиять к фараону о хлебе. И сказал фараон всем Египтянам: пойдите к Иосифу и делайте, что он вам скажет.
УПО: Але виголоднів увесь єгипетський край, а народ став кричати до фараона про хліб. І сказав фараон усьому Єгиптові: Ідіть до Йосипа. Що він вам скаже, те робіть.
KJV: And when all the land of Egypt was famished, the people cried to Pharaoh for bread: and Pharaoh said unto all the Egyptians, Go unto Joseph; what he saith to you, do.

56. И был голод по всей земле; и отворил Иосиф все житницы, и стал продавать хлеб Египтянам. Голод же усиливался в земле Египетской.
УПО: І був той голод на всій поверхні землі. І відчинив Йосип усе, що було в них, і продавав поживу Єгиптові. А голод зміцнявся в єгипетськім краї.
KJV: And the famine was over all the face of the earth: and Joseph opened all the storehouses, and sold unto the Egyptians; and the famine waxed sore in the land of Egypt.

57. И из всех стран приходили в Египет покупать хлеб у Иосифа, ибо голод усилился по всей земле.
УПО: І прибували зо всієї землі до Йосипа купити поживи, бо голод зміцнявся по всій землі.
KJV: And all countries came into Egypt to Joseph for to buy corn; because that the famine was so sore in all lands.